EENLIJNERS IN KLEUR - deel 1

Wies Palma

Eénlijners in strookjes

We keren weer terug naar de éénlijners om te ontdekken wat kleur doet met deze techniek. Heerlijke uurtjes heb ik beleefd met de ontdekking van kleurenstrookjes.

Neem het oefenblad (rechts) met allemaal geknipte strookjes. Eigenlijk zijn dit alleen maar oefenreepjes. We gebruiken hiervoor papiertjes van 6 bij ongeveer 3 á 4 cm. Op de achterkant geven we in het midden de grenslijn aan met een dun stippellijntje in de breedte. Hierdoor wordt het papiertje verdeeld in een boven- en een onderhelft.

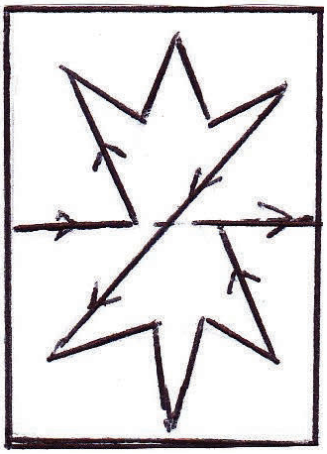
Om van de ene in de andere helft te komen, moeten we de grenslijn oversteken. Dit kan op verschillende manieren; zie de drie tekeningetjes hieronder.

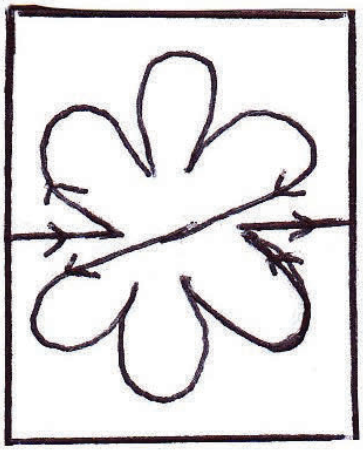
Eerst de ster: volg de kniproute. Begin links; halve ster in bovendeel knippen, met een lange knip maken we de oversteek over de grens; dan halve ster in onderdeel knippen en rechts eindigen.

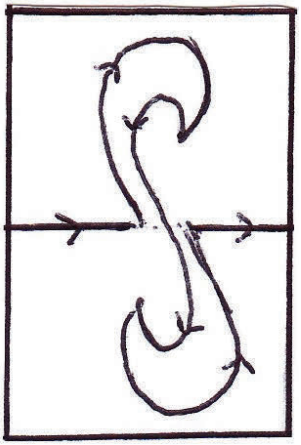
Nu het bloemetje: links beginnen, bovendeel knippen, dan een kortere en minder schuine oversteek maken, het halve bloemetje in onderdeel knippen en rechts eindigen.

De blauwe ‘haak’(middelste regel van het werkblad): gewoon oversteken!

We zijn bij de diverse voorbeelden steeds links begonnen, knipten bovenlangs, maakten de oversteek, knipten in het onderdeel en eindigden rechts. Heel soms moet je wel eens een oversteek zelf bedenken; er is echter altijd een oplossing.

Het sterrenstrookje praktisch: begin links, knip een stukje grenslijn; knip de bovenste sterhelft; maak de lange oversteek; knip de ster in de onderhelft tot je weer bij de grenslijn komt; buig nu af en knip het laatste stukje grenslijn naar rechts.

Let goed op: laat je niet in de war brengen door de voor- en achterkant. Op de achterkant van het strookje zet je het schetsje. Je begint links (altijd links) met het uitknippen en na het uitknippen draai je het strookje om met de kleur naar boven. Als je links bent begonnen op de getekende achterkant, lijkt het op de gekleurde kant (na het omdraaien), of je rechts bent begonnen!! Je moet soms omgekeerd denken. Probeer nu ook eens het bloemetje te knippen. Of een ander voorbeeld.

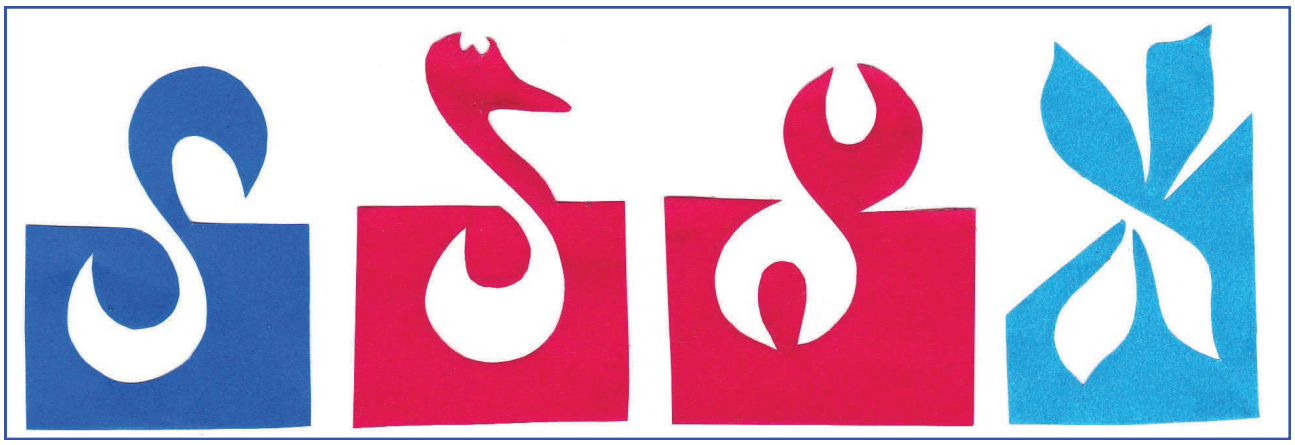
Terug naar het werkblad: op de bovenste rij zijn de strookjes compleet: vorm en contravorm. Bij iedere éénlijner krijg je immers een vorm en een contravorm.

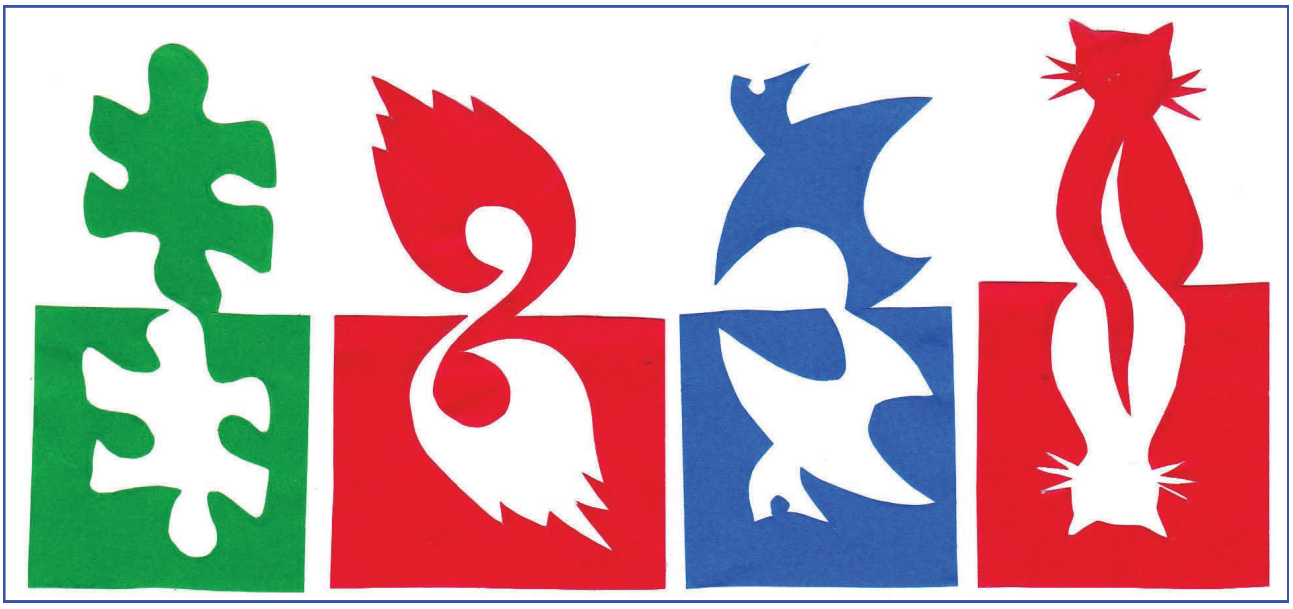
I.v.m de ruimte wordt bij de acht volgende strookjes slechts één deel weergegeven, maar ook daar heb je een vorm en een contravorm. De contravorm zit in mijn archief.

Knip een aantal strookjes van het werkblad. De strookjes zijn als oefening bedoeld; je kunt ook heel goed zelf strookjes bedenken. Volg steeds de regel: links beginnen met knippen (aan de achterkant) en eerst de bovenste helft knippen! Het is gemakkelijker om eerst boven te knippen, dan onder.

Mocht je toch eens per ongeluk afwijken van deze regel: echt fout is het niet. Je komt er dan ook wel uit, maar onder moet je soms iets ‘op z’n kop’ knippen. Door het volgen van een vaste regel kom je niet zo snel in de war. Oefen enkele strookjes.

Want het echte werk in twee kleuren gaat nu beginnen!

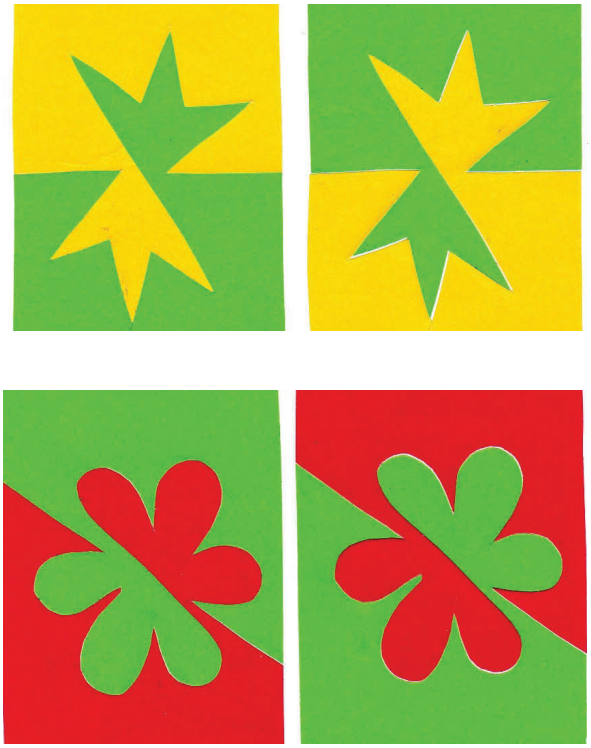
Het werken in twee kleuren

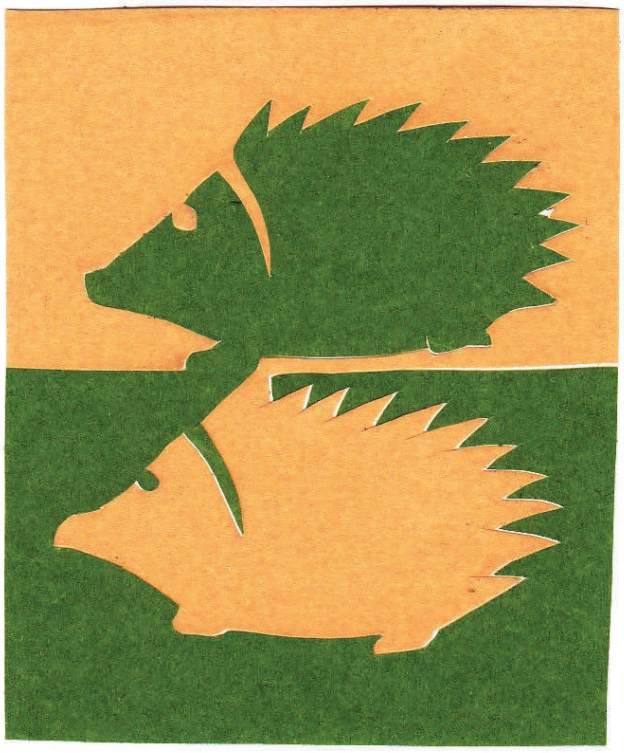
Als voorbeelden staan twee motiefjes van het oefenblad afgebeeld; sterren (geel/groen) en bloemetjes (groen/rood).

Eerst de sterren. De sterren knippen we dubbel d.w.z. uit twee verschillend gekleurde papiertjes. Bovendien tekenen we rondom de sterren 1 cm extra: dit is de zogenaamde plakrand. Dus: we nemen twee papiertjes (verschillend van kleur) van 6 bij 3 á 4 cm PLUS 1 cm plakrand rondom.

Plak de plakranden rondom vast met enkele tipjes lijm; de kleuren naar beneden. Knip nu de sterren uit als bij het vorige onderdeel, alleen nu knip je links en rechts ook dwars door de plakrand heen. De plakranden hebben na het uitknippen geen functie meer: knip ze af en gooi ze weg. Je hebt nu twee bovenknipsels en twee onderknipsels. Zoek nu de knipsels twee aan twee passend bij elkaar: geel bovenstuk bij groen onderstuk en omgekeerd. Pas ze in elkaar: het past precies!

Knip nu de bloemetjes - als de sterren - in twee kleuren met een plakrand van 1 cm rondom, volg dezelfde werkwijze. Knip daarna ook een ander voorbeeld van het oefenblad, altijd met plakrand! Zo kun je alle voorbeelden van het oefenblad in twee kleuren knippen; volg altijd even de knip-route. Hoe we alles plakken volgt aan het eind van het artikel. Eerst lopen we langs de gegeven voorbeelden.

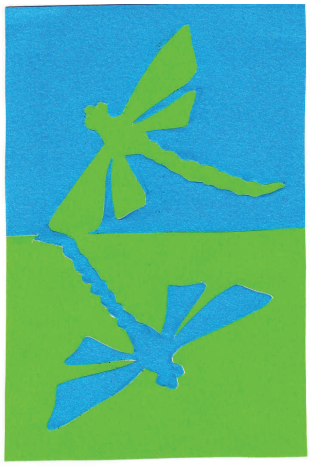

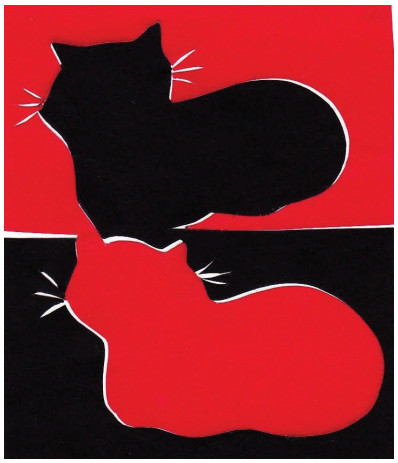

Bloem in cirkel (blauw/rood): neem geen strookjes, maar twee verschillend gekleurde rondjes plus 1 cm plakrand. Grenslijn aangeven. Teken een bloem. Knip door de plakrand links; knip een eindje grens; knip de bloem boven de grens, steek de grens over (als bij de haak!), knip daarna de bloem onder de grens (op de kop). Knip laatste stukje grens en dan de plakrand. Plakrand eraf en bloemen in elkaar passen.

Egels: de grensovergang zit vlak bij het pootje van de bovenste egel en de stekel van de onderste egel. Knip eerst door de plakrand links (!); knip een eindje grens links; knip de onderste egel eerst, want je komt bij de onderste egel uit; steek de grens over bij het pootje van de bovenste egel; knip de bovenste egel; knip het laatste stukje grens en knip de plakrand door. Plakrand eraf en egels in elkaar passen.

Libellen: knip de plakrand en de grens links (het lange stuk). Knip eerst de bovenste libel bijna tot het eind. Ga dan verder met de andere libel (let op welke kant je uit moet, de kniplijn volgen). Tenslotte stukje grenslijn en plakrand knippen, enzovoorts.

Poezen: deze zijn met opzet met een wit randje geplakt: het maakt de poezen wat lichter. De snorharen zijn bij beide poezen uitgeknipt. De grensovergang zit bij de kop en het oor; volg hiervoor de kniproute.

Geel-groene vogel: dit lijkt een moeilijker ontwerpje en toch moet ieder de bekende elementen erin herkennen: de grenslijn (midden), het bovendeel en het onderdeel. Breng rondom een 1 cm plakrand aan. Ga links via de plakrand en grenslijn naar het lijf van de vogel in het bovendeel.

Na het uitknippen van het lijf (plus de vlerk) knip je door de grens naar het onderdeel en knip je de staart, de paal en de poot van de vogel. Tenslotte het laatste stukje grens plus de plaklijn.

Vogels in de wolken en vissen in een waterplas: denk aan de plakrand. Knip de plakrand, stukje grenslijn. Ga meteen naar binnen en volg de kniproute. Bij de vissen is eerst onderlangs geknipt.

Plakken:

Als het goed is, vallen de vorm en de contravorm van het knipsel precies in elkaar, ondanks de slapheid van het papier! Het plakken is verder een precisiewerkje. We plakken de knipsels op een papieren ondergrond, bijvoorbeeld een wit papiertje. Zelf plak ik de twee bij elkaar behorende knipsels altijd op een stukje schrijfmachinepapier. Verder heeft iedere knipper eigen lijm- en eigen plak-ervaring. Zorg echter dat de lijm zoveel mogelijk op de witte ondergrond komt, want het geknipte origami papier wil wel eens vlekken. Zelf gebruik ik fotolijm. Met de punt van mijn snijmesje (!) kan ik dit redelijk goed verdelen op de ondergrond: in kleine hapjes breng ik het aan en breng dan voorzichtig het knipwerk op zijn plaats. Het plakken vergt wel wat oefening en geduld. Neem hiervoor even de tijd, het heeft mij ook oefening gekost. Als het plakken klaar is, de omtrek van het knipsel bijknippen. Wie het aandurft, kan ook meteen een groter vlak met lijm besmeren en dan vrij vlot de knipsels opplakken. Hoewel ik met kleine hapjes ben begonnen, besmeer ik tegenwoordig vaak meteen een groter vlak met lijm! En dan werk ik ook wel eens met mijn vingers! Eigenlijk kun je met een vinger zuinig de lijm verdelen over de ondergrond. Zoek het uit!

